PTZ Priložnost Tradicija Znanje
PODJETNIŠKO TRGOVSKA ZBORNICA
Gospodarska zbornica Slovenije
Podjetniško trgovska zbornica
Dimičeva 13 ■ 1504 Ljubljana ■ T: (01)58 98 312 ■ F: (01) 58 98 317 ■ ptz@gzs.si

Ljubljana, 23. april 2024
Štev.: 100/2024 - VK

MEMORANDUM MSP 2024 – »IZZIVI PODJETNIŠKIH NASLEDSTEV«

V središču 11. konference MSP, ki je potekala 18. aprila 2024 na Brdu pri Kranju, v organizaciji Podjetniško trgovske zbornice (PTZ), so bili »Izzivi podjetniških nasledstev«. To ni le izziv današnjega časa in zgolj slovenskega prostora, ampak vseevropski izziv.

Po raziskavi iz leta 2019 je v Evropi vsako leto zaradi neuspešnih prenosov podjetij ogroženih 600 tisoč delovnih mest. To velja kljub temu, da je prenos lastništva podjetja že desetletje aktualna problematika Evropske unije! Izzive podjetniških nasledstev naslavljamo z različnimi projektnimi pristopi na ravni EU, pa tudi na nacionalnih ravneh posameznih članic. **O trdoživost tega izziva priča podatek, da je kljub temu kar 30 % prenosov dejavnosti na naslednike neuspešnih.** Ta delež je realno še višji, saj velik delež primerov ostaja neznanih. Družinska podjetja so namreč najbolj ranljiva prav pri prehodu lastništva generacij. **Prehod iz prve generacije v drugo preživi le tretjina družinskih podjetij, iz druge v tretjo pa zgolj sedmina.**

V Sloveniji je 83 % družinskih podjetij, med katerimi močno prevladujejo mala podjetja. Zanimanje za nasledstvo v okviru družine, ko bi podjetje iz rok staršev prešlo na potomce, pada. **Po ocenah deležnikov je nasledstvo v okviru družine primerno za samo desetino slovenskih majhnih in srednje velikih podjetij (MSP).** Ena od možnosti, ki jo v zadnjem času podpira SID banka, je razvoj kapitalskih trgov v Sloveniji.

Od Vlade RS pričakujemo naslednje:

1. Nedvomno je v preteklosti financiranje **prenosa lastništva** spodbujal **vavčer** Slovenskega podjetniškega sklada, ki pa od leta 2021 ni bil več razpisan. Glede na izjemen pomen družinskega nasledstva je poziv državi, da ga ponovno razpiše, utemeljen.
2. Vzpostavitev **statistike družinskih podjetij** v Sloveniji.
3. Glede na predlog Zakona o lastniški zadrugi delavcev (ZLZD), podpiramo **davčne olajšave za družinska podjetja**, katerih lastniki se upokojujejo, nimajo pa naslednikov, ki bi podjetje prevzeli, kar podpira ohranitev delovnih mest v lokalnem okolju.
4. Podpiramo tudi spremembe zakona o udeležbi delavcev pri dobičku (ZUDDob), ki med drugim uvajajo možnost **nagrajevanja v deležih in povečuje delež dobička, ki se lahko deli**, kar bo povečalo raznolikost načinov nagrajevanja ter omogočilo podjetjem, da bolj prilagodijo nagrajevanje svojim specifičnim potrebam ter da **opcijsko nagrajevanje z delnicami in deleži v podjetju ne bo**

več obdavčeno kot boniteta, temveč samo z davkom na kapitalski dobiček ob unovčitvi opcij oz. prodaji deleža. To bi zaposlenim omogočalo, da so deležni takšnega nagrajevanja, ki jih ne bi dodatno obremenilo z dohodnino in prispevki za socialno varnost, temveč bi bila primerna nagrada za prispevek k uspehu podjetja.

Družinska podjetja so temelj trdnega nacionalnega gospodarstva, zato jih ohranjajmo.

S spoštovanjem,

mag. Brane Lotrič
Predsednik UO PTZ

Poslano:

- **dr. Robert Golob**, predsednik Vlade RS (gp.kpv@gov.si)
- **Matjaž Han**, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, minister, (gp.mgts@gov.si; matjaz.han@gov.si)
- **Simon Maljevac**, Ministrstvo za solidarno prihodnost, minister (gp.msp@gov.si)
- **Luka Mesec**, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, minister (gp.mddsz@gov.si)
- **Tibor Šimonka**, predsednik GZS (kabinet@gzs.si)
- **Vesna Nahtigal**, generalna direktorica GZS (kabinet@gzs.si)